

nogen indgribende Betydning. Der har her i dette Ting mellem de faa Højremænd været en bestemt Frygt — og den er vist ikke overvunden endnu — for, at denne Reform, hvis den skal gennemføres omtrent saaledes, som den har foreligget til Behandling nu i en Række Aar, vil paaføre Befolkningen, ikke alene Staten, men den enkelte Borger, der skal benytte Rettens Midler til at komme til sin Ret, enorme Byrder, ikke alene rent økonomisk set, men tillige i Retning af personlig Deltagelse, personligt Arbejde i ret omfattende Grad. Jeg tror ikke, det vil være muligt for nogen at bestride Rigtigheden af, at en Retsreform som den, man arbejder paa, for Staten vil medføre meget betydeligt forøgede Bekostninger, men jeg tror endnu mindre, det kan bestrides, at Rettens Benyttelse af den menige Mand vil i mangfoldige Tilfælde i Fremtiden, naar Retsreformen traadte i Kraft, kræve betydeligt større Udgifter, end det hidtil har kostet at komme til sin Ret, og vi skulle dog vist ikke gerne komme derhen, at Retten kun var for dem, der havde Raad til at betale den, og at Retten ikke kunde naas af dem, der manglede en saadan Evne. Man siger, at noget saadant i ikke ringe Grad er gældende i England. Hvis det er Tilfældet, skulle vi i saa Henseende ikke tage Skik op efter England.

Hvad det andet Spørgsmaal angaar, Spørgsmaalet om det obligatoriske borgerlige Ægteskab, er det ret uforstaaeligt, om det meget ærede Venstreflertal fremdeles vil sætte noget ind paa at føre den Sag igennem, da det er notorisk, at den skal føres igennem paa Trods af en meget stor Del af det danske Folk. Jeg tror derfor, at naar Højre modsætter sig Gennemførelsen af denne Lov, saaledes som det ærede Flertal hidtil har ønsket den, have vi en ret stærk Stilling, idet vi have en meget stor Del af Landets Befolkning i Ryggen.

Men imidlertid, den ærede Ordfører for Flertallet vil jo næppe kunne forlange, at Højre i den Grad skulde slutte sig til hans Forhandlingsønsker, at vi med eet Ord skulde sige: Ja, vi ere enige med ham i alle Ting. Det vil den ærede Ordfører selvfølgelig ikke kunne forlange, thi saa var det jo en langt klarere og renere

Vej at sige: Vi tillade os i al Ærbødighed at melde os til Tjeneste hos det ærede Flertal. Det kan gerne være, det vilde blive os nægtet, det har jo hidtil, i alt Fald efter hvad man har sagt, været meget svært at skaffe sig Adgang til det allerhelligste heroppe. Det kan gerne være, at selv om Højre vilde melde sig til Tjeneste, fik det ikke Adgang. Jeg har i alt Fald ikke Lyst til at gøre Forsøget. Jeg tror heller ikke, det just vilde være tjenligt, for selv om Højre ikke kan rose sig af noget stort Tal her, har det dog ikke saa ganske ringe Tilslutning omkring i Landet endnu, og det er derfor vist ikke ønskeligt, at Grænserne mellem Anskuelserne blive udvaskede alt for meget. Det turde ikke være til Gavn for den Forhandling, som dog skal føres her. Men jeg tør dristigt sige til den ærede Ordfører, der ansaa Spørgsmaalet om Højre for aabent: Det behøver den ærede Ordfører ikke at gøre sig nogen Bekymring med, han kan blot komme med de Sager, han ønsker behandlede. Højre skal være rede til at tage sin Andel i Forhandlingen paa en fuldkommen ærlig og loyal Maade.

Jeg vil ogsaa gerne sige et Par Ord til det ærede Medlem fra Sorø Amts 1ste Valgkreds (Zahle). Det ærede Medlem begyndte med at udtale en Sandhed, som jeg tror, jeg maa give ham Ret i, nemlig den, at den nuværende Samling nærmest vil blive at betragte som en Forberedelse til næste Valg. Jeg tror, at det ærede Medlem, der jo sædvanlig har set ganske klart i politiske Spørgsmaal i Almindelighed, har set ganske rigtigt her. Jeg er forberedt paa, at det ogsaa nok vil gaa saaledes, men jeg vil dog sige, at jeg har ikke til Hensigt at foretage nogen som helst Manøvre, der i fjerneste Maade kan berettigge nogen til at tale om Valgforberedelse.

Naar det ærede Medlem imidlertid i umiddelbar Forbindelse dermed gik videre og profeterede om, hvad der kunde ske, naar vi kom til Valg, og navnlig profeterede om, at der vilde ske saadanne Ravager, at det var ganske givet, at det, vi fik ud af Valget til Sommer, var et nyt Ministerium, er jeg ikke saa sikker paa, at jeg kan være enig med det ærede Med-